

ધોરણ: 7 ગુજરાતી

અર્થિક
11/4

Date:-

પિલાગ: A

ઉત્તરો:		ઉત્તરો:	
(1)	(B) વુરુદ	૨૧	(B) સમાજ
(૨)	(B) કાવ્ય	૨૨	(A) કૃષ્ણશંકર
(૩)	(C) શાપ	૨૩	(B) સત્યના પ્રયોગો
૪	(C) મુક્તિ x આઝાદી	૨૪	(B) પાડા
૫	(A) પાથો નાખવો	૨૫	(A) સોમાને
૬	(C) રાસત કરવા	૨૬	(B) સાંકળી
૭	(B) લાટાણી	૨૭	(C) ભાણાણી ગાડા
૮	(A) વારાણ	૨૮	(B) મોળાપર
૯	(C) પ્રજાવાચક	૨૯	(A) બોધકથા
૧૦	(B) પ્રમાણવાચક	૩૦	(B) ઉદાંઠણી
૧૧	(A) સકર્મક	૩૧	(A) સીકુ
૧૨	(A) અકર્મક	૩૨	(B) હસ્તિનાપુર
૧૩	(C) સહેજ	૩૩	(A) શાનગંડીયા
૧૪	(B) હજુ	૩૪	(C) હરિકાં
૧૫	(A) કૃષિક	૩૫	(C) દયાળુ
૧૬	(A) દિકરો	૩૬	(B) અમી
૧૭	(B) ઉદ્ગારવાક્ય	૩૭	(A) પાણી
૧૮	(C) પ્રજાવાક્ય	૩૮	(A) મનમાં
૧૯	(B) આશિષ, આંગણ, નીર, જેમંત	૩૯	(B) હિંસાની
૨૦	(A) સૂચના, સેક્ટરો, સોરાષ્ટ્ર, સ્ટેશન	૪૦	(C) મરવું પડે

ગુજરાતી પેપર સોલ્યુશન

પ્રશ્ન: 1 નીચેનામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો.

(10)

(1) સમાચારો પ્રકાશિત કરવાના વિનંતીપત્રમાં કઈ-કઈ વિગતો હોવી જરૂરી છે?

જવાબ:- સમાચારો પ્રકાશિત કરવાના વિનંતીપત્રમાં નીચેની વિગતો હોવી જરૂરી છે.

- (1) સમાચાર મોકલનાર વ્યક્તિ કે સંસ્થાનું નામ-સરનામું
- (2) સમાચાર નોંધ પ્રકાશિત કરવાની તારીખ.
- (3) સમાચાર નોંધના વિભાગનો હિલ્લેખ
- (4) સમાચાર વિષયક પુરાવાના કાગળ.
- (5) સમાચાર મોકલનારની સહી-સિક્કા.
- (6) સમાચારની સંપૂર્ણ વિગતો.

(2) દોરાબજી ગામી હૈડમાસ્તર વિદ્યાર્થીપ્રિય શાળા હતા?

જવાબ: ગાંધીજીની હાઈસ્કૂલના હૈડમાસ્તર દોરાબજી ગામી વિદ્યાર્થીપ્રિય હતા. કારણકે તે પોતે નિયમોનું પાલન કરતા અને વિદ્યાર્થીઓ પાસે પાલન કરાવતા, તેઓ પધ્ધતિસર કામ કરતા અને તેવું જ કામ વિદ્યાર્થીઓ પાસે લેતા. શિક્ષણ પણ સાનું આપતા. તેથી

(3) બારડોલીને ભારતનું ધર્મપોલી શા માટે કહે છે?

જવાબ:- ધર્મપોલી એ ગ્રામીણા એક સાંકડા મેદાનનું નામ છે ઇરાની ઓળા આક્રમણ સામે લોકશાહીના રક્ષણ માટે લિયોનિડાસે આ મેદાનમાં ઊંચા લડત આપી હતી. બારડોલીમાં પણ સરદાર પટેલના નેતૃત્વમાં પચેસા યોદ્ધાઓ સત્યાગ્રહ માટે તે એક મહત્વના કેન્દ્ર તરીકે મહત્વનું છે માટે બારડોલીને 'ધર્મપોલી' કહે છે.

(4) બાણને કયા પ્રસંગોએ જૂર પહેરીને મહાલવાની તીવ છરદા ધતી?

જવાબ: બાણને આ પ્રસંગોએ જૂર પહેરીને મહાલવાની

લીવ ઈરિહા થતી હતી; સાતમ-આઠમની મેળો; તરણોતરનો મેળો, ગણેશોત્સવ, નવરાત્રિ, લગ્નગાળો ચાલાના પ્રવાસો, પરોક્ષા, દિવાળી વગેરે.

(5) સિંદે દરબારના ઉપકારનો બદલો કેવી રીતે વાપ્યો?

જવાબ: એકવાર દરબારના ઘરમાં ખાતર પાડવા માટે ચૌર ધૂસ્યા સિંદે દરબારના કોલિયા નીચે સૂતો હતો. અપાજ થતાં તે મગલો ને ચૌર પર તારક્યો, એક-બે ચૌર તો ત્યાં જ પૂરા થઈ ગયા ને બાકી ઘાયલ થઈને ભાગ્યા. આ રીતે સિંદે દરબારના ઉપકારનો બદલો વાપ્યો.

(6) ધનપાલ શેઠના દોકરાઓની વહુઓએ ડાંગરના દાણાનું શું કર્યું?

જવાબ: મોટી વહુએ દાણા બારી બહાર ફેંકી દીધા. બીજી વહુએ દાણાને પ્રસાદ સમજી ફેંકીને પાઈ ગઈ. ત્રીજી દોકરાની વહુએ દાણાને દાબડીમાં મૂકી સંધરી રાખ્યા જ્યારે ચોથા દોકરાની સૌંદ્ય નાની વહુએ દાણા પિયર મોકલાવીને ખેતરમાં વવરાવ્યા.

પ્રશ્ન: ૨ નીચેનામાંથી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો.
(૦૪)

(૧) 'જનની' કાવ્યમાં માતાના પ્રેમને કૌના-કૌના કવતાં ચક્રિયાતો બતાવ્યો છે?

જવાબ: 'જનની' કાવ્યમાં કવિ જોરાદકરે માતાના ગુણોનું સુંદર વર્ણન કર્યું છે. કવિએ માતાના પ્રેમને ઘરતી, વાદળ, મેઘ (વરસાદ), ગાંગા નદી, ચંદની ચાંદની, અને મધ કવતાં યાદુ ચક્રિયાતો બતાવ્યો છે.

(૨) ગ્રામમાતા ફરી રડતાં-રડતાં શું બોલ્યાં?

જવાબ: વારંવાર શૈરડી કાપવા છતાં રસનું એક ટીપું પણ ન પડ્યું ત્યારે વૃષ્ઠા ગ્રામમાતા રડતાં-રડતાં બોલ્યા,
"આ ઘરતી રસડીન થઈ છે, રામ દયાડીન પથો છે, એ સિવાય આનું બને નરિ."

(૩) કવિ કેવા શૂરવીરને શાબ્દારી આપે છે?

જવાબ: કવિ સુભાષિત દ્વારા જે દાન આપવામાં, જોમાં એટલે કે રણમેદાનમાં એકલા ગાદી ઝૂકીને આગ અને જગતની મિંદા સર્જન કરવામાં આગળ અને એકલા રહે છે તેવા શૂરવીરને શાબ્દારી આપે છે.

(૪) મીરાંબાઈ શાને સરણામૃત કરી લેશે? શાકા?

જવાબ: મીરાંબાઈ રાણાજીએ મોકલેલ ઝૈરના પ્યાલાને સરણામૃત કરી લેશે કેમકે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણની કૃપાથી ઝૈર પણ અમૃત બની જશે તેવો મીરાંબાઈનો વિશ્વાસ છે.

(૫) પ્રકૃતિના કયાં કયાં તત્ત્વો સપાનને પધાવે છે?

જવાબ: પશુ-પંખી, વાદળ, સરોવર, મૌરપિરફ, મારીના કલાકણ

लडको, पतंगियां लमज हुलो जेवा प्रकृति मत्थो
सपावनो पधाका ले छै

પ્રશ્ન: 3

(અ) નીચેના વાક્યો કોણ-કોને કહે છે, તે લખો. (૦૩)

જ: (૧) શુપરામભટ્ટ - રંગ લાગે કહે છે.

જ: (૨) ચણાની દાખવાનો - લેખકને કહે છે.

જ: (૩) ગુરુ કૌણ - રાજકુમારોને કહે છે.

(બ) ગમે તે એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૦૩)

(૧) દુદામામા :-

દુદામામા એક મીઠા છે. લેખકના ગામની જાનકડી મીઠાજામરમાં તેમની દુકાન છે. ગામના બધાં તેમને 'મામા' કહીને બોલાવતા. લેખક જ્યારે જાના જોશ છે ત્યારે દુદામામા પાસે જૂર સીવડાવવા માટે જતાં. દુદામામા રેલવેના એક વસ્તુ લખાવેલા અને એક તરફ મીઠા એવું કાગળ પર પરમાણું લેવા ભાણ મૂકે પગાં. ક્યેં ક્યેં તો, રાહસ્યેક દરોને ડોક્ટર કોણી-કોણી 'ચિગની' પૂછે તે રીતે દુદામામા લેખકને પૂછવા કે લાલ કે મલા, વાધરીવાળા કે વાધરી વગરના, અણુવાળા કે ગોળ બધું - વ્યવસ્થિત પૂછે તે કિતારી લેતા.

વાયદા પ્રમાણે લેખક જ્યારે જૂર માટે જતા ત્યારે શાંતિથી તેઓ કહેવાડું "આવ, લાણા આવ્યા" અને પછી એક-પછી-એકે બધાનાં બલાધી નવા વાયદાં આપ્યા કરવાં તે કૌપટે આઈ મરુનો પરિવારની સુખના મુજબ એકે સાંગાળ મોટા જૂર સીવી દેતા.

(૨) શુપરામભટ્ટ :-

શુપરામભટ્ટ રંતાધિયા છે, તેણે તેમને રાત્રે દેખાતું નહીં, તે સોમનાથ અને ગંગાના જમાઈ છે. તે મિથ્યાભિમાની છે રંતાધિયાપણાની ખોલાની ગુલીને ધુપાવ્યા તે ખોલાની વાચાળ પુતિને ઉપયોગ કરે છે. દરેક પુસ્તકો ખોટો જ્યાં જમાપવા હતાં ઉચ્ચ સ્વીકારવા નક્કી. તેને પોલાને સાચા સાબિત કરે છે કેમકે મિથ્યાભિમાની છે.

(ક) ગાંધીજીના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (૦૫)

(૧) જ્ઞાનપ્રાપ્તિનો ઉપાય કયો છે?

જવાબ - 'એકાગ્રતાની શક્તિ' નો ઉપયોગ જ્ઞાનપ્રાપ્તિનો ઉપાય છે.

(૨) એકાગ્રતાની શક્તિ કયા કાર્યો સારા રીતે થશે?

જવાબ - ધન મેળવવામાં, દુષ્ટિવરણ આરાધના કરવામાં એકાગ્રતાની શક્તિ કાર્ય વધુ સારા રીતે થાય છે.

(૩) જ્ઞાનનું બધું જ્ઞાન કેવી રીતે મળ્યું છે?

જવાબ :- માનવીની શક્તિઓને એકાગ્ર કરવાથી જ્ઞાનનું જ્ઞાન મેળવવા શકાય છે.

(૪) જ્ઞાન લેના સુસ્થી ક્યારે ખુલ્લાં મૂકશે?

જવાબ :- જ્ઞાનના દ્વાર કેમ ખુલ્લાં થાય અને તેની પર યોગ્ય પ્રકારે ક્રિયા કરવા તે સમજી લઈએ તો જ્ઞાન લેના સુસ્થી ખુલ્લાં કરી દે છે.

પ્રશ્ન: 4
(અ) ગામે તે એક વિષય પર નિબંધ લેખન કરો. (૦૭)

(૧) શિયાળાની સવાર:-

૧. પ્રસ્તાવના. ૨. સવારનું વાતાવરણ ૩. શિયાળાની સવારનું મરુત્પ ૪. ગામડામાં શિયાળાની સવાર. ૫. શહેરમાં શિયાળાની સવાર ૬. માનવ, પ્રકૃતિ અને પ્રકૃતિ-પંખી પર અસરો. ૭. વિપસંહાર.

(૨) મારો પ્રિય તરુવાર:-

૧. પ્રસ્તાવના ૨. તરુવારોનું જીવનમાં મરુત્પ ૩. પ્રિય તરુવાર ૪. સામાજિક-સાંસ્કૃતિક વિશેષતા ૫. તરુવારની ઉચ્ચવૃત્તિની રીત ૬. વિપસંહાર.

(૩) મારો યાદગાર પ્રવાસ:-

૧. પ્રસ્તાવના ૨. પ્રવાસ પૂર્વનું આયોજન ૩. પ્રવાસના સ્થળો ૪. પ્રવાસના સ્થળોનો ઇતિહાસ ૫. પ્રવાસ દરમિયાન થયેલા આનંદના અનુભવો ૬. વિપસંહાર.

* નિબંધમાં કોડિંગ અક્ષરો, મૌલિક વિચારો તથા લખાણ અને વિષયપસંદગીના આધારે ગુણોક્તિ કરવું.

(બ) પત્રલેખન:-

- * નામ-સરનામું - ૦૧
- * વિષય વિવરણ - ૦૩
- { * ભાષા શુદ્ધિ - ૧
- * સંબોધન-લિપિતંત્ર - $\frac{1}{2}$

05

* પત્રલેખનની લાખા, વિષયવસ્તુ, મેડળી, અક્ષર પિગોરે મુદ્દાને ધ્યાનમાં લઈ ગુણોક્તિ કરવું.